

Afdeling	: CS - Concernstaf	Raadsvoorstel: DJ-3109702
Naam opsteller voorstel	: Bas Hessing (0495-575439)	Zaaknummer: 2896664
Portefeuillehouders	: mr. R.J.H. (Raymond) Vlecken CBM M.J. (Martijn) van den Heuvel Msc.	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Samenwerking Weert met Metropoolregio Eindhoven.

Voorstel

1. Toestemming te verlenen aan het college voor het treffen van de 'Regeling Metropoolregio Eindhoven – Gemeente Weert'.
2. Instemmen met de 'Samenwerkingsagenda MRE-Weert 2026-2029', conform artikel 4, lid 5 van de 'Regeling Metropoolregio Eindhoven – Gemeente Weert'.

Inleiding

Via de motie van 10 november 2022 is het college opgeroepen om de aansluiting met de Brainportregio te maken. Vervolgens is het college in de motie van 8 mei 2024 opgedragen met een voorstel naar de gemeenteraad te komen over de wijze waarop de deelname aan de Metropoolregio Eindhoven vorm kan krijgen.

In de periode van medio 2024 tot heden is de samenwerking uitgewerkt in de vorm van een samenwerkingsagenda met een juridische basis in de vorm van een regeling. Deze zijn ontwikkeld binnen de bestaande kaders die de gemeenteraad eerder heeft vastgesteld. De samenwerking met de MRE is op basis van gelijkwaardigheid opgezet. We kiezen voor een samenwerkingsagenda voor een periode van vier jaar, met een duidelijke win-win voor beide partijen. De afspraken zijn zo concreet mogelijk en richten zich op enkele belangrijke thema's; economie en talent, wonen, mobiliteit, voorzieningen en bovenregionale samenwerking Vlaanderen.

In de raadsvergadering van 24 september 2025 is uw Raad overeenkomstig artikel 1, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen in de gelegenheid gebracht een zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de concept Samenwerkingsagenda en concept Regeling. In deze vergadering zijn 2 zienswijzen kenbaar gemaakt die beiden gaan over het hoofdstuk 'mobiliteit' in de samenwerkingsagenda. De zienswijzen gaan over het opnemen van de verbreding A2 als prioriteit en tekstaanpassingen van de afspraken in de samenwerkingsagenda met betrekking tot de wegverbinding aan de westzijde van Weert en Cranendonck naar de A2, het wederzijdse belang van de spoor knoop Eindhoven en het intercitystation in Weert en de frequentie van het treinverkeer, ook in de avonduren en weekenden.

Inmiddels zijn uw zienswijzen verwerkt en is uw Raad nog eenmaal aan zet om het college toestemming te verlenen om de regeling met de MRE te treffen. Ook moet uw Raad instemmen met de samenwerkingsagenda.

De 21 gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven hebben ook gelegenheid gekregen om zienswijzen kenbaar te maken. Meerdere gemeenten hebben hiervan gebruik gemaakt. Deze zienswijzen hebben enkel geleid tot een beperkte toevoeging aan de tekst van artikel 5, lid 1 van de regeling. Zie de onderstreepte tekst die is toegevoegd:

Artikel 5 GOVERNANCE

1. *Partijen wijzen ieder een bestuurlijk en ambtelijk aanspreekpunt aan, die voor de wederpartij de eerste aanspreekpunten zijn. Partijen betrekken, indien nodig of wenselijk voor de realisatie van de samenwerkingsafspraken, bestuurlijke, ambtelijke en overige belanghebbenden. De governance blijft verder zo licht en functioneel mogelijk.*

Op de zienswijzen die vanuit de 21 gemeenten zijn kenbaar gemaakt geeft de organisatie van de Metropoolregio Eindhoven een reactie via een separaat document. Dit document wordt als bijlage toegevoegd, zodra deze beschikbaar is – naar verwachting in de 2^e week van december.

Relatie tot de strategische visie

De beoogde samenwerking sluit aan bij de integrale koers in de strategische visie 'Werken aan Weert 2030'. De samenwerking met Eindhoven wordt daarin expliciet genoemd: "De grensligging maakt dat Weert zich op verschillende regio's en steden oriënteert met als belangrijkste oriëntatie die richting Eindhoven."

Effect

De beoogde samenwerking draagt bij aan de volgende effecten:

1. Inwoners wonen passend bij hun behoefte;
2. Weert heeft een aantrekkelijk woon- en leefklimaat;
3. Weert heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat;
4. Weert vervult een centrumfunctie voor de omgeving;
5. Weert is een betrouwbare, toegankelijke, integere en professionele gemeente.

Doel(en)

Samenwerking met de MRE streeft meerdere doelen na. De samenwerking zorgt ervoor dat Weert aan de voorkant komt van de ontwikkelingen in onze buurregio en tijdig het Weertse belang kan inbrengen. Daarbij zijn de opgaven in Weert dermate groot dat we die niet alleen kunnen realiseren. Door samen te werken met onze buurregio ondersteunen we de realisatie van onze opgaven zoals uitgesproken in de strategische visie, omgevingsvisie en ruimtelijke ontwikkelstrategie. Dit alles helpt om de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Weert minder vanuit bestuurlijke grenzen te bekijken en meer vanuit het dagelijkse systeem van wonen en werken; het *daily urban system*. Daarmee sluiten we beter aan bij het dagelijks leven van onze inwoners en ondernemers.

Argumenten

1.1 Gemeenteraad dient toestemming te verlenen aan het college

Het treffen van de Regeling met de Metropoolregio Eindhoven is een collegebevoegdheid. Vanwege de deelneming van het college, dient de Raad op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 1, lid 4) formeel toestemming te verlenen aan het college om een gemeenschappelijke regeling te treffen. Uit de wet volgt dat de Raad deze toestemming alleen mag onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

1.2 De 'Regeling zonder meer' is de meest geschikte vorm

Omdat het een samenwerking betreft tussen openbare lichamen (MRE en de gemeente Weert) én omdat de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven het bestuur van de MRE daartoe de bevoegdheid geeft, betreft de juridische basis een Regeling op basis van Hoofdstuk IX van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Op grond van dit hoofdstuk kan het college van burgemeester en wethouders, na toestemming van uw Raad, een gemeenschappelijke regeling treffen met - indien deze daartoe overigens bevoegd zijn - de besturen van een of meer andere openbare lichamen dan gemeenten, provincies en waterschappen (in het geval van deze regeling: het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Eindhoven).

Uw Raad dient, overeenkomstig artikel 1, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen de gelegenheid te krijgen om zijn zienswijze in te dienen omtrent de concept Samenwerkingsagenda en Regeling en vervolgens nogmaals voor toestemming te worden geconsulteerd, waarna het college definitief besluit over de regeling. Indien gekozen was

voor een samenwerkingsovereenkomst, wat een privaatrechtelijke basis heeft, dan was de rol van de gemeenteraad beperkter geweest.

1.3 De juridische basis is de meest eenvoudige vorm die de Wet ons biedt

Het betreft een lichte regeling, de Regeling zonder meer, waarin geen bevoegdheden worden overgedragen of een entiteit (zoals een centrumgemeente constructie, gemeenschappelijk orgaan, bedrijfsvoeringsorganisatie of openbaar lichaam) wordt opgericht. De regeling wordt getroffen tussen het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Eindhoven en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Weert. Partijen wijzen ieder een bestuurlijk en ambtelijk aanspreekpunt aan, die voor de wederpartij de eerste aanspreekpunten zijn. De governance blijft verder zo licht en functioneel mogelijk, waarbij Weert waar mogelijk aan zal sluiten bij bestaande gremia. Ook wordt de voortgang van de gemaakte afspraken regelmatig tussen de partijen besproken. Als toevoeging aan de regeling is opgenomen dat we ook partijen betrekken, indien nodig of wenselijk voor de realisatie van de samenwerkingsafspraken, bestuurlijke, ambtelijke en overige belanghebbenden.

2.1 Gemeenteraad moet instemmen met de Samenwerkingsagenda

In de Regeling met de Metropoolregio Eindhoven is in artikel 4, lid 5 opgenomen dat de gemeenteraad moet instemmen met (de afspraken in) de samenwerkingsagenda. Op die manier geven we aan hoe de Samenwerkingsagenda tot stand komt. Met de instemming van uw Raad bent u kaderstellend voor de uitvoering. Deze route moet uw Raad comfort geven om vervolgens het college toestemming te kunnen geven voor het treffen van de regeling: aan uw kaderstellende rol wordt niet getornd.

2.2 De zienswijzen zijn verwerkt tot een haalbaar eindresultaat

In overleg met de Metropoolregio Eindhoven een kleine aanvulling gedaan op de regeling om explicieter te maken dat naast de eerste aanspreekpunten ook andere belanghebbenden betrokken worden bij de samenwerking. Partijen kunnen (Artikel 5, 1e lid, 2e volzin) andere bestuurlijke, ambtelijke en andere belanghebbenden betrekken, indien nodig of wenselijk voor de realisatie van de samenwerkingsafspraken. Dit kan ook van belang zijn voor een evenwichtige inbreng van belangen.

Onze inhoudelijke zienswijzen op de het hoofdstuk mobiliteit in de samenwerkingsagenda zijn besproken met de 21 gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven. Deze hebben geleid tot de aangepaste tekst in de samenwerkingsagenda.

Met betrekking tot de verbreding A2 is opgenomen in de toelichting (context) bij het hoofdstuk Mobiliteit:

De verbreding A2 Weert-Eindhoven is op langere termijn een gezamenlijk streven, maar de komende jaren niet realistisch. Daarom zetten we éérst in op mitigerende maatregelen die de doorstroming verbeteren, zoals de bus op vluchstrook en andere goede alternatieven voor de auto, zoals (hoogwaardig) openbaar vervoer en de fiets.

Met betrekking tot de wegverbinding aan de westzijde van Weert is een extra afspraak opgenomen:

MRE en Weert trekken gezamenlijk op bij het versterken van de verbinding in het grensgebied tussen o.a. de A2, Weert, Budel en Hamont, samen met de Belgische grensgemeenten.

Met betrekking tot de spoorlijn Weert-Eindhoven:

De link tussen de Spoorknoop Eindhoven en het IC station in Weert is voor de Metropoolregio Eindhoven te specifiek om op te nemen. De Spoorknoop Eindhoven is namelijk van provincieoverstijgend, zelfs internationaal belang. De koppeling met Weert is onderdeel binnen het proces dat we in onze provincie doorlopen met Limburg Centraal. Dat is op die manier ook al opgenomen in een ander bullit bij de afspraken:

MRE en Weert trekken gezamenlijk op om het wederzijdse belang van de Spoorknoop Eindhoven en Limburg Centraal onder de aandacht te brengen, m.n. de ongelijkvloerse kruising in Tongelre.

2.3 Afspraken gaan uit van de bestaande kaders en ambities van Weert

Weert zet in op beheerste groei vanuit eigenheid. Het uitgangspunt van samenwerking is 'win-win' en in lijn met bestaand beleid zoals het recent vastgestelde Economisch Profiel, waarmee we Weert neerzetten als innovatieve maakstad, met verbindingen naar Brainport en de Brightlands campussen. Daarmee is Weert de 'poort van Limburg' en leggen we de verbinding tussen Limburg en Brabant. Daarnaast zijn de afspraken in lijn met de vorig jaar vastgestelde Omgevingsvisie en Ruimtelijke Ontwikkelstrategie.

2.4 Een beperkt aantal onderwerpen zorgt voor focus in de samenwerking

Het proces van de afgelopen maanden heeft geleid tot een selectie van thema's waarop de samenwerking tussen Weert en de MRE voor meerwaarde kan zorgen. Op deze samenwerkingsagenda staan de volgende thema's (1) Economie en talent, (2) Wonen en (3) Mobiliteit en (4) Voorzieningen & (5) bovenregionale samenwerking Vlaanderen.

Kanttekeningen en risico's

2.1 De afspraken die gemaakt worden abstract zijn en vooralsnog veel in de afstemmingssfeer zitten.

Na ondertekening worden de afspraken gezamenlijk opgepakt, verder geconcretiseerd en omgezet naar werkafspraken. Juist door tijdig en vaker met elkaar in gesprek te gaan over de wederzijdse ontwikkelingen, is de kans groter dat we niet met elkaar concurreren, maar elkaar juist aanvullen en versterken. Doel van de samenwerking vanuit Weertse zijde is in ieder geval om het contact met MRE en organisaties binnen Brainport structureel te verbeteren. Gelet op de positie van MRE en organisaties binnen Brainport in het landelijke krachtenveld is het goed om de contacten zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau te versterken.

Financiële gevolgen

Het voorstel heeft geen financiële en geen aanvullende personele gevolgen. Omdat de afspraken gemaakt worden binnen bestaande kaders en omdat daarvoor al de benodigde capaciteit in huis is, worden de afspraken uitgevoerd met bestaande capaciteit.

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

Tegelijkertijd met de bilaterale samenwerking tussen Weert en de MRE is de MRE ook bezig om met de gemeenten Venlo en Meierijstad afspraken te maken. Met de MRE en deze gemeenten stemmen we de communicatieaanpak af. Als het college toestemming heeft om de regeling te treffen zal op 19 december 2025 een symbolische ondertekening worden georganiseerd in Weert. Daarbij zal de voorzitter van de Metropoolregio Eindhoven – burgemeester Dijsselbloem – naar Weert komen. Daarbij organiseren we een gezamenlijk persgesprek en publiceren we een gezamenlijk persbericht.

Uw Raad is in het afgelopen jaar meermaals geïnformeerd over het proces en de eerste onderwerpen waarover afspraken gemaakt zijn. In de raadsvergadering van 24 september 2025 zijn de conceptteksten van de samenwerkingsagenda en regeling aan bod gekomen en zijn zienwijzen kenbaar gemaakt.

Planning

Nadat u het college toestemming hebt gegeven om de regeling te treffen en ingestemd hebt met de samenwerkingsagenda zal op 19 december 2025 een symbolische ondertekening worden georganiseerd in Weert.

Per 1 januari 2026 treedt de regeling in werking en starten we met de uitvoering van de gemaakte afspraken.

Evaluatie

Het college zal de gemeenteraad jaarlijks op de hoogte stellen van de voortgang en de resultaten. Dit is ook zo besproken in de raadsvergadering van 24 september 2025.

Bijlagen

Samenwerkingsagenda MRE-Weert 2026-2029

Regeling Metropoolregio Eindhoven – Gemeente Weert

Zienswijze Metropoolregio Eindhoven – verbreding A2, d.d. 24 september 2025

Zienswijze samenwerking MRE, d.d. 24 september 2025

Nota verwerking zienswijzen MRE-gemeenten (*wordt toegevoegd zodra beschikbaar*)

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

College van Burgemeester en wethouders van Weert,

secretaris,	de burgemeester,
A.M.A. Vrijenhoek	mr. R.J.H. Vlecken

Advies raadscommissie

Dit wordt gevuld door de griffie na de behandeling in de raadscommissie.

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 november 2025.

besluit:

1. Toestemming te verlenen aan het college voor het treffen van de 'Regeling Metropoolregio Eindhoven – Gemeente Weert'.
2. Instemmen met de 'Samenwerkingsagenda MRE-Weert 2026-2029', conform artikel 4, lid 5 van de 'Regeling Metropoolregio Eindhoven – Gemeente Weert'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 17 december 2025.

De griffier,	De voorzitter,
mr. M.H.R.M. Wolfs-Corten	mr. R.J.H. Vlecken